

ARJEPLOGS KOMMUN

ÁRJEPLUOVE KOMMUVNNA

VERKSAMHETSPLAN MILJÖ-, BYGG OCH RÄDDNINGSNÄMNDEN 2025

Vår vision - världskänd för attraktiv livsmiljö och kreativ tillväxt

Arjeplogs kommun arbetar för att bli känd för framtidstro, öppenhet, tillåtande kreativt klimat och mångfald, vilket leder till ständig tillväxt och utveckling. Arjeplogs kommun ska upplevas som en attraktiv bostadsort där medborgarna har tillgång till trygg och god livsmiljö, bra arbetsklimat, god omsorg samt bra boende.

”Arjeplogs kommun” - är hela kommunen och alla invånare. Visionen tillhör oss som bor och verkar här; privatpersoner, anställda, politiker, företagare, föreningar, organisationer, unga, äldre, urfolk, nyinflyttade ... Ju fler vi är som tror på och hänger med på resan mot framtidens kommun desto större chans är det att vi lyckas förverkliga vår vision.

”Världskänd” – det är viktigt att ha ett starkt och konkurrenskraftigt varumärke som en attraktiv plats för boende, studerande, besökare och företag. Vi kan alla hjälpas åt att stärka varumärket och sprida berättelsen om Arjeplogs kommun och kommunens möjligheter.

”Attraktiv livsmiljö” - i takt med människors ökade rörlighet, boende och kompetens blir platsens attraktivitet allt viktigare för att attrahera företag och invånare. Det handlar om allt från service, skola, omsorg, boende och företagsklimat till kultur, fritidsutbud, gestaltning av utemiljön, mötesplatser och en orts ”anda”. Vi kan utveckla Arjeplogs kommuns unika styrkor så att vi erbjuder en konkurrenskraftig attraktiv livsmiljö utifrån våra specifika förutsättningar.

”Kreativ tillväxt” - förmåga att se ovanliga samband, lämna gamla hjulspår och hitta nya genomförbara lösningar är en beskrivning av kreativitet. När en kreativ idé omsätts till en produkt eller tjänst som används bidrar denna till tillväxt. För detta behövs både pionjärer och entreprenörer med olika sorters kreativa egenskaper. Vi kan tillsammans skapa ett tillåtande klimat som stimulerar en kreativ tillväxt som både är innovativ och hållbar.

Innehåll

Förutsättningar.....	1
Styrning och mål.....	3
Övergripande mål.....	4
Övergripande mål och Agenda 2030.....	5
Målarbete och uppföljning.....	7
Intern kontroll	9
Av kommunfullmäktige beslutad budget för planperioden 2024–2027.....	10
Ramar	10

Förutsättningar

Generella förutsättningar

Nedan är förutsättningarna för budget 2025 till 2028 presenterade. Det är dessa förutsättningar som ligger till grund för den tekniska ramen för verksamheterna.

SKR räknar med att inflation och räntor sjunker både i Sverige och globalt. Svag tillväxt 2024, men konjunkturedgången når botten. Fortsatt nedgång för antalet sysselsatta i Sverige 2024, arbetslösheten stiger. Skatteunderlagsökningen 2024 är den svagaste på 14 år (undantaget pandemiåret). Därefter stärks konjunktturen och skatteunderlaget ökar i linje med det historiska genomsnittet.

BNP ökar enligt SKR:s bedömning med 0,1 procent 2024 och minskar med -0,4 procent 2025.

Skattesatsen ska över tid minska, detta görs genom att vi fortsätter planera för att arbeta in denna inkomstminskning i det årliga budgetarbetet.

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen ställs krav på balans i kommunens ekonomi, vilket innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Vidare ställer kommunallagen krav på att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning. Kommunens resultat bör ligga på en sådan nivå att det säkerställer att kommunen även i framtiden kan producera service på en god nivå. Till god ekonomisk hushållning hör också att kommunen har en målsättning för sina skulder både på kort och lång sikt samt en strategi för hur investeringar och pensioner ska betalas.

Sammanvägt prisindex

Prisindex kommunal verksamhet (PKV) tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t ex i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

Politisk strategi

Arjeplogs kommun är en av landets, till befolkning, minsta kommuner och därtill den mest glesbefolkade. Varje elev, varje äldre person, varje omsorgstagare men också varje invånare har stor betydelse för oss. Utifrån våra särskilda förutsättningar sett till intäkter, långa avstånd och att kärnuppdraget ändå är detsamma för en kommun av Arjeplogs storlek såväl som en större kommun, behöver vi arbeta aktivt för att ha en verksamhet som dels är rätt dimensionerad, och dels utförs på ett effektivt och ibland nytänkande sätt.

Vi måste ständigt sträva efter att planera vår verksamhet på kort- såväl som lång sikt. Ett verktyg som vi tillämpar i vår planering är prislappsmodellen, som ett beslutsstöd i den årliga budgetprocessen. Detta ger oss bättre förutsättningar att tillsammans anpassa kostnadsmassan för våra verksamheter, med målet om en välfärd av god kvalitet till en kostnad som vi långsiktigt kan bära.

Finansiering av välfärden sker genom skatteintäkter och statsbidrag. Skatteintäkterna kan vi bara öka på två sätt: genom att öka befolkningen eller genom att beskatta invånarna mer. Att långsiktigt öka invånarantalet är ett övergripande mål. Beskattningsnivån i Arjeplog är hög och vi har inom politiken, sedan många år, varit överens om att skattenivån ska minska - med bibehållen service. Statsbidragets utformning bestäms på nationell nivå och vi arbetar löpande för att identifiera brister i systemet för att på ett meningsfullt sätt påverka systemets utformning så att större hänsyn kan tas till den befolkningsmässigt lilla, och glesa, kommunens förutsättningar.

Man ska komma ihåg att det finns jobb, både på den privata marknaden men kanske främst inom kommunens egen organisation. För att skapa bättre möjligheter för boende och inflyttning måste dock arbetsmarknaden innehålla alla typer av arbeten och vi anstränger oss för att skapa nya förutsättningar för den typ av arbeten som kräver akademisk examen – även om alla arbeten naturligtvis är lika viktiga. Arbetet för att vår befolkning ska ha samma möjligheter till utbildning och kompetensutveckling som man har i de större kommunerna med nära till universitet, högskolor och en utbildningsmarknad måste också vara prioriterat.

Utöver dessa ansträngningar är samarbeten mellan såväl kommunkoncernens olika verksamheter som mellan kommuner viktigt – både av kostnadsskäl och av kompetensskäl.

En liten kommun har alltid – relativt sett - stor kostnadsstruktur, och ett av sätten att överkomma detta är att samarbeta i större enheter. En liten kommun har samma behov av kompetens som stora kommuner – eller kanske större, givet den utsatta situationen – och behöver därför samarbeten också ur den synvinkeln.

Arjeplogs Kommun ska – på politisk nivå – prioritera att:

- Visa på kommunens attraktionskraft, såväl som egen arbetsgivare som för inflyttning och etablering.
- Påbörja det långsiktiga arbetet att stegvis försöka minska skatteuttaget med en krona genom att arbeta in denna inkomstminskning i planeringen.
- Fortsätta påverka både regional och nationell politik att utformas med den lilla kommunens särskilda behov för ögonen – särskilt inom finansieringsområdet.
- Tillsammans med övriga kommuner inom Akademi Norr samt gentemot statsmakterna kräva tillgång till högre utbildning på distans.
- Både skapa nya arbeten och vara Sverigeledande inom främst forskningsområden med utgångspunkt i Kulturlandskap samt Kallt klimat.
- Skapa funktionella samarbeten med andra kommuner samt inom kommun-koncernen.

Styrning och mål

Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål och fokusområden. Målen följs sedan upp med hjälp av mått och aktiviteter. Styrningen underlättar planering av arbete och säkerställande av att rätt saker görs för de som bor och verkar i Arjeplogs kommun. Målen och styrningen ska tydliggöra vilka förutsättningar som är viktiga i kommunorganisationen och vad som ska prioriteras. Alla som arbetar åt Arjeplogs kommun gör det på uppdrag av medborgarna med uppgift att ge bästa tänkbara tjänster och service.

Övergripande mål

Som grund i kommunens strategiska arbete har kommunfullmäktige tagit beslut om fyra övergripande verksamhetsmål. Dessa mål skall gälla horisontellt över samtliga verksamhetsgränser och utgöra grunder för verksamheternas planerade aktiviteter.

Attraktiv plats

Kommunens invånare ska erbjudas en hög livskvalitet och kommunen är ett intressant besöksmål där vi erbjuder ett brett utbud inom områdena kultur och fritid. God folkhälsa, samhällsservice, en miljö med tillgänglig och inbjudande natur samt stor trygghet är aspekter som är viktiga för en attraktiv plats.

Social delaktighet

Kommunens invånare och besökare kan delta och är välkomna i samhället. Hög sysselsättning, hög försörjningsgrad och ett inkluderande samhälle är delar som är viktiga för social delaktighet. Medborgardialoger och mötesplats för ungdomar är viktiga element för delaktighet och påverkan.

Bra företagsamhet

Kommunen bidrar till innovationer, en god arbetsmarknad, kompetensförsörjning och samverkan på flera nivåer. Ett samhälle med bra företagsamhet är ett samhälle med många försörjningsmöjligheter och en arbetsmarknad som erbjuder många typer av arbeten.

God kvalitet i verksamheter / resurseffektivitet

Kommunens verksamheter har ett högt engagemang med goda resultat och en hög grad av delaktighet. En god kvalitet innebär att de medel som används för verksamheten nyttjas på ett effektivt och väl genomtänkt sätt. Vi mår om personalen genom bland annat ett bra förebyggandearbete avseende psykisk hälsa.

Övergripande mål och Agenda 2030

Kommunens övergripande mål tillsammans med valda mål inom Agenda 2030 skall utgöra grunden för verksamheternas inre målarbete samt vid framtagande av planerade aktiviteter. För 2025 lyfts nedanstående 6 mål (av de totalt 17 målen) fram och dessa är:

- God hälsa och välbefinnande
- God utbildning för alla
- Jämställdhet
- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar produktion och konsumtion
- Fredliga och inkluderande samhällen

Samtliga målområden för Agenda 2030

Utvalda målområden för 2025

God hälsa och välbefinnande

Arjeplogs kommun ska arbeta för en god hälsa bland kommunens medborgare och medarbetare.

God utbildning för alla

Arjeplogs kommun ska arbeta för att det ska finnas goda utbildningsmöjligheter för de som vill studera.

Jämställdhet

Arjeplogs kommun och arbetsplatser inom kommunen ska vara jämställda och åtgärder ska genomföras i de fall en miljö kan bli mer jämställd.

Hållbara städer och samhällen

Arjeplogs kommun ska vara ett hållbart samhälle och kommunen ska arbeta för en befolkningsökning.

Hållbar produktion och konsumtion

Arjeplogs kommun ska bidra till en hållbar produktion och konsumtion och underlätta för lokala aktörer att göra detsamma.

Fredliga och inkluderande samhällen

Arjeplogs kommun ska arbeta för ett inkluderande beslutsfattande och erbjuda en hög servicenivå för kommunens medborgare.

Målarbete och uppföljning

För att kunna följa upp och arbeta med målen och fokusområdena behöver de sammanställas och mätas. Utifrån delmålen i Agenda 2030 och prioriterade åtgärder i kommunens egen utvecklingsstrategi "Lokal utvecklingsstrategi och översiktsplan" har ett antal aktiviteter tagits fram till varje fokusområde och övergripande mål. Verksamheterna arbetar med aktiviteterna under året och dessa sammanställs sedan under respektive avsnitt i delårsrapporterna och årsredovisningen. Till varje övergripande mål finns ett mått som ska följas upp på övergripande nivå i delårsrapporterna och årsredovisningen. Tabellen som presenterar fokusområden, övergripande mål, aktiviteter och mått är introducerade på nästa sida. Utöver de mått som finns för att följa upp de övergripande målen ska även verksamheterna tillämpa internkontroll. En internkontrollplan ska finnas för kommunstyrelsens verksamhet och revideras vid behov. Internkontrollen ska följas upp i årsredovisningen.

Mål	Attraktiv plats	Social delaktighet	Bra företagsamhet	God kvalitet/resurseffektivitet	Mått
	Arbeta för att inne- och utemiljöer samt kultur- och fritidsutbud främjar hälsa och välbefinnande	Tillhandahålla välfärdstjänster och bedriva ett folkhälsoarbete	Arbeta för att uppfylla medborgarlöften i samverkan med Polisen.	Arbeta förebyggande för en god arbetsmiljö med minskad psykisk ohälsa	➔ Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, ska öka.
	Tillhandahålla för- och grundskola samt gymnasium som främjar hållbar utveckling med likvärdiga förutsättningar för alla	Arbeta för att det finns tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning av god kvalitet för alla	Samverka för säkrad kompetensförsörjning samt utveckla kontakten mellan skola och näringsliv	Arbeta för säkrad kompetensförsörjning	➔ Andelen invånare i befolkningen i ålder 24 – 65 år med en eftergymnasial utbildning ska öka.
	Arbeta med miljöer, service och tjänster som främjar jämställdhet	Arbeta för att avskaffa våld och otrygghet i det offentliga och privata rummet	Genomföra särskilda insatser för att stödja entreprenörskap, innovationer och företagande	Erbjuda likvärdig service för alla samt arbeta för en jämställd arbetsmiljö (heltidstjänster, anställda/ledare)	➔ Sjukfrånvaro bland kommunalt anställda ska minska, oavsett kön. För 2025 minska till 7,5 % som är rikssnitt.
	Arbeta för befolkningsökning, långsiktig god planering för bostäder, service, transporter och tjänster	Möjliggöra deltagande för alla medborgare i frågor om kommunens utveckling, medborgarmöten	Bedriva aktiv och kontinuerlig utvecklings- och översiktsplanering	Arbeta för klimatanpassnings- och katastrofriskplanering på alla nivåer	➔ Andel medborgare som upplever att de enkelt kan komma i kontakt med kommunen ska öka.
	Arbeta för hållbar naturresursförvaltning, företagande och arbetstillfällen som främjar lokal kultur och lokala produkter	Arbeta för ökad kunskap och medvetenhet kring en hållbar utveckling och livsstil	Underlätta för lokala företag att delta i kommunens upphandlingar	Bedriva verksamheten med god ekonomisk hushållning	➔ Budgetavvikelser på ansvarsnivå ska inte vara större än 5 %. På avdelningsnivå ska utfall stämma med budget.
	Arbeta för ett lyhört inkluderande, representativt och rättssäkert beslutsfattande på alla nivåer	Underlätta för alla medborgare att få stöd och hjälp genom digitala och andra verktyg	Erbjuda hög servicenivå till alla företag, utveckla mötesplatser och företagsbesök	Arbeta för transparenta, inkluderande, ansvarsutkrävande och väl fungerande verksamheter genom digitalisering, kommunsamverkan m.m.	➔ Delaktighetsindex för Arjeplogs kommun ska vara högre än eller lika med 70 %.

Utvalda mål för Miljö-, bygg- och räddningsnämnden

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden ska under 2024 följa svensk lagstiftning avseende tillsyn och granskningar i syfte att invånare och besökares liv och hälsa ska tryggas. Detta genom att arbeta mot mål 11 och 16, med fokusområden;

- (11) Socialdelaktighet
 - Möjliggöra deltagande för alla medborgare i frågor om kommunens utveckling/medborgarmöten – *Detta genom att samhällsbyggnadsenheten anordnar minst 2 möten med medborgare där de informeras om nämndens verksamhet och kan ställa frågor kring denna.*
- (11) Bra företagsamhet
 - Bedriva aktiv och kontinuerlig utvecklings- och översiktsplanering – *Detta genom att nämnden under minst två sammanträden har uppföljande dialog med samhällsbyggnadsenheten kring planarbetet i kommunen.*
- (16) Attraktiv plats
 - Arbeta för ett lyhört inkluderande, representativt och rättssäkert beslutsfattande på alla nivåer – *Samhällsbyggnadsenheten kommer skicka 2 slumpvis utvalda ärenden för granskning av annan kommun el jurist för bedömning av bl.a. rättssäkerhet samt att under 2025 få minst 4 lottade beslutade tjänstemannaärenden föredragna i nämnden.*
- (16) God kvalitet/resurseffektivitet
 - Arbeta för transparenta, inkluderande, ansvarsutkrävande och väl fungerande verksamheter genom digitalisering, kommunsamverkan m.m. – *Under 2025 se över samverkansmöjligheter inom R10 för en gemensam handläggning av serveringstillstånd med återrappport av Samhällsbyggnadschef.*

Intern kontroll

Intern kontroll syftar till att säkerställa att de kommunala målen uppnås, ytterst handlar det om de av fullmäktiga fastställda målen. Interkontroll är ett hjälpmedel och inte ett mål eller en process i sig utan är i hög grad tänkt vara en integrerad del i verksamhetens ordinarie processer. För att lyckas med den interna kontrollen är det viktigt att kontrollsystem integreras i den ordinarie organisationen och dess processer. Intern kontroll är på så sätt tänkt vara en integrerad del av styrningen genom verksamhetsplan och årsredovisning.

Internkontrollplanen i Arjeplogs kommun utförs enligt COSO-modellen och under 2025-2028 kommer modellen finjusteras.

Modellen har i Sverige anpassats särskilt till kommunal verksamhet. Modellen bygger på att den interna styrningen och kontrollen är en process där såväl den politiska som den professionella ledningen och övrig personal samverkar.

Fokusområden för internkontrollen under 2024 - 2025 består av en fördjupande analys av arbetet med rehabilitering. Processen utformas för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå följande mål:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av bland annat tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer

Av kommunfullmäktige beslutad budget för planperioden 2025–2028

Ramar

	2025	2026	2027	2028
Kommunfullmäktige och valnämnd	1 020	1 156	1 181	1 212
Revision	605	610	624	640
Miljö- bygg- och räddningsnämnd	197	199	203	208
Kommunstyrelsen	240 901	202 198	208 756	214 445
varav KS-nämndskostnader	7 666	6 171	6 307	6 471
varav kommunchef stab	2 841	2 867	2 930	3 006
varav administration och stöd	7 300	5 723	5 831	5 962
varav samhällsbyggnad	35 163	27 422	28 025	28 754
varav utbildning och kultur	89 717	69 765	71 725	72 976
varav vård och omsorg	98 214	90 250	93 938	97 276
Avskrivningar, pensioner, interna poster	3 467	2 930	3 256	1 711
Utrymme för politiska prioriteringar	0	41 816	39 237	39 383
Verksamhetens nettokostnader	246 190	248 909	253 257	257 599

Kommunfullmäktige tillser även att Miljö-, bygg och räddningsnämnden kan arbeta mot sina mål och enligt den tillsynsplan med behovsutredning som nämnden själv tar fram genom att bevilja samhällsbyggnadsenheten den nödvändiga budgeten i enlighet med tidigare år. Efter budgeten är lagd så planerar nämnden sin tillsyn, vilket innebär att tillsynen och arbetet är självständig från kommunstyrelsen även om budgeten tekniskt ligger där.